

ئاگره گرهی خۆمانه

حوسین شېرهگی
(بۆکان)

که جوان ته ماشاات ده کرد، دیمه نیکه گشتی شاره که و بارودوخه کهت لی حالی ده بوو، شه قام ساردوسر و کۆلان به سسته لاک و ههردووکیان بری چۆل و کهم هاتوچۆ. جاروبار که سیتک، یان که سانیتک هاتوچۆیان بوو، به لām وهک سیبهر، وهک کابوس؛ تارمایی بۆر و رهش و کهس خۆی له کهس نه ده گه یاند. رهنگه له سووچیتکی دلی تاقه ولۆقه یهک له م ریبوارانه دا، چاوه پروانییهک بووب، به لām بچووک و نادیار و شاراره.

ئهو رۆژهی کیژ و کورپکی گهنج، ههراکام به کۆله یهک چیلکه و چاله وه له سه ره تاي کۆلانه که وه ده رکه وتن، به هۆیه کی نادیاره وه ده توت ههوا بریک گۆراوه، کورپه گهنجه که جیابۆوه و رۆیی، کیژۆله کۆله ی چروچیلکه و بابه تی ناگرکردنه وه به دهست و کۆلییه وه، به کۆلانه که دا شوپر بۆوه. کار و شوینی خۆی یی ده زانی. کیژ بری له ده رکوبان و کۆلانی ده پروانی! بری ورد ده بۆوه! که سه کهش، ئه و که سه ی هیوای پتی بوو، ئه ویشی ده ستنیشان کردبوو. کیژ ههروا به لاروله نجه وه، بزه یه کیش له سه ر لیو، به کۆلانه که دا ده خوشی، له بهر ده رگای هه ر مالتیک بری له چیلکه و چاله که ی داده نا، له زهنگی درگاکه ی ددها و تیپه ر ده بوو. گه یشته حاندی ده رگا و دیوارپکی یه کپارچه سه وز.

ده رگا سه وز و دیواره که سه وز و دار و دره ختی نیو حه ساری ماله کهش له سه ر دیواره که وه به دیاره وه بوون، هه موو سه وز بوون. ده رگا سه وز و چوارتاییه که ی ئه و ماله کرابۆوه، کورپه گهنجیک له به رده م ده رگا کراوه که دا راوه ستابوو؛ له دلّه کوته دا بوو. چاوی له کیژه که بوو که ههروا ده هاته پیتشه وه و ههروا چروچیلکه ی به به رده م ده رگا کان دابهش ده کرد. کورپه سه ر ده پروانییه کیژه که. بزه یه ک؟ زه رده یه ک؟ گنج و لۆچیک؟ ناخی هه ژابوو: بلتی؟... نه لیتی؟...

کیژ گه یشته حاندی گهنجه که، کولمه و ته ویلی ئه و کیژه خاشخاشکه سووره بوون، ئه ستیره گه شه بوون چاوه کانی

کیژی چیلکه وچال به کۆل، کیژ گه یشته حاندی گه نجه که و نه سستی ره گه شه کانی که وتنه ترووسکه ترووسک، روو به گه نجه که ترووکاندی کیژ که. بزه یه کی شیرینیش گوله باخی روخساری پشکواند و... تیپه ری و رت بوو له و ده رکه کیژ که...

گه نجه که به ره و کیژ و هرسوورا و سه رنجی کیژی دا و چوو مائی فیکره وه: نه وه بو؟ یانی؟ چۆن؟... یانی!... بوچی؟

له به ره و روورا ده هات، به ره و سه ره تای کۆلان ده گه راوه، نه و کوره گه نجه یه که م؛ نه وه ی هه قالی کیژۆله که بوو، له سه ره تای ده رکه و تنیان له م کۆلان دا. کوره گه نجه که به ره و سه ره تای کۆلان که ده رۆبی و له حاندی هه ر ده رگایه ک، له بن هه ر چروچیلکه یه کی به ر ده رگاگان، ده سته چیلکه یه کی داده نا و تیپه ر ده بوو، نا تیپه ر نه ده بوو، زهنگی ده رگاگان لیده دا و له پاشان ده رۆی...

ناخی هه ژابوو کوره گه نجه به ر ده رگا سه و زه که، هه وت، هه قده، هه زار و هه وت پرسیار له ناخیدا قوت بوو بوونه وه نه و گه نجه. وه شوین کیژ که هه وت، به شوینیدا ده رۆبی، زۆر رۆیشن، به دوای کیژ دا هه ر ده رۆبی نه و گه نجه، هه ر به شوینیدا ده رۆبی، هه ر...

کیژیش هه ر ده رۆبی و ناوری نه ده دایه وه! ناوری نه ده دایه وه؟ با، با... جاروباره بوو، بری به نهینی! به نیو نا پۆره ی خه لکدا ده رۆبی کیژۆله، هه روا ده رۆبی و ده ست و شان و لاق و له شی له گیانی خه لکیکی زۆر ده که وت، کیژۆله. کوره گه نجه هه ر به شوینییه وه بوو... به شوینییه وه...

به لام تا ناخر نا! گه راوه کوره گه نجه که! ماندوو بوو بوو؟... سه رمای بوو؟... چه قوچۆی چی له شی داگرت؟ به هه مان ریگه ی خۆیدا گه رایه وه کوره گه نجه که... گه یشته وه کۆلانی خۆیان، رۆیشته وه ماله وه کوره که. ده رگای داخست؟...

به لام کیژ زۆر رۆبی، زۆر گه را، زۆر کۆلان و شوسته و شه قام و مه یدان. نه مجار گه رایه وه، گه رایه وه بو هه مان یه که م کۆلان. کیژ که به کۆلان که دا ده رۆبی. بلتی هه مان کیژ بی؟ هه مان نه و کیژ یه جاری پیشوو؟ به لاروله نجه به ره و پیشه وه ده رۆبی کیژۆله، لاروله نجه ی ئاسکه

سلیک، به ره وتی که و! ده م به قاسپه!... نه رمونیان!... وه ک شنه ی به یان؟ نه مجار ده سته چیله به باوه شه وه، له چروچیلکه ی به ر ده رگاگان ی ده روانی و له ژیر هه ر کۆما چروچیلکه یه ک، ده سته چیله یه کی داده نا. ده وه نیکی گوله باخ بوو نه و کیژ. هه ر تاقه ده وه نیکی؟ نه وه لالا کۆمه له ده وه نیکی به هه زاران گوله باخی سوور و گه شه وه. ته وای له شولاری گول و گه لا بوو، گول و گه لای گوله باخ. لاروله نجه ی شنه یه کی بلاوین بوو و عه تر و گولای بلاو ده کرده وه. هه وای کۆن ته وای گۆرابوو، شنه یه کی فینک و عه تراوی و بلاوین...

کیژ گه یشته وه حاندی ده رگا سه و زه که. هه لۆیسته یه کی کرد، ورد بووه، ماتل نه ما، ده رگای پال پتوه نا و خۆی به هه ساری ماله که دا کرد. مال؟ له گه لکوو کیژ له وه ده رگایه چوو ژووری، باخ و گولستان و میترگوزاریکی بی وینه بوو نه و هه ساره گه وره یه. هه سار؟ نه و ماله! مال؟ نه و باخ و گولستان و میترگوزاره! هه مووی دره خت و ده ون و گول و گه لا و سه و زه لان بوو؛ نیوان دار و دره خت و ده وه نه کانیش، بانووان و شه قام و شوسته، نه و سه ری شه قام و شوسته، عیماره ت بوو. عیماره ت؟ بینا و مال و ناوه دانی...

کیژۆله به کۆله ی چیلکه وچال و ده سته چیله وه، به لاروله نجه وه ده گه را، به شوسته و شه قامی نیو هه ساردا، به به رده م بینا و عیماره ت و ماله کانداندا. له هه موو لایه که وه ده یان بینی. له هه موو عیماره ت و مال و ناوه دانیییه وه ته ماشایان ده کرد، سه رنجیان ده دایه، لیتی ورد بوو بوونه وه، ده رگیان کرد بووه، په نجه ره کانیان کرد بووه.

له بانیه کانه وه، له نیو ده رگاگانه وه، له پشت په نجه ره کانه وه لیتی ورد بوو بوونه وه، سه رنجیان دا بوو یه، ته ماشایان ده کرد، کیژ که شه ده م به پیکه نین، به لاروله نجه، له سه ر په نجه، به ره وتی که و، ده گه را، هه روا بی وچان ده گه را به نیو باخ و گولستان و میترگوزاردا، تا گه یشته نیوه راست ناوه دانی. کۆله ی چروچیلکه و سووته مه نی و ده سته چیله ی له ته ختی عه رزی مه یدانه که دانا، شقارته بوو هه لیکرد؟ نه فت و به نزمین بوو کردی به چیلکه وچال و ده سته چیله دا؟ ناگر گری به رز بووه، شو له ی ناگر بالای کرد، ده ور به ری خۆی ته نییه وه، بالای کرد، بالا، بالا... به ره و کوی؟

گشت ولات روون داگهرا، گشت عیمارهت و بینا و مال و ناوه دانی گهرم و رووناک داگهرا، گشت مروقی نیو ماله کان، نیو حسار، نیو شه قام و شوسته و کولان و گه پرهک و شاریشی ده گه لدا بی، گهرم داهاتن، گهرم بوونه وه. له ژووره کانه وه، به ره وه حوشه و حسار و به ره و کولان و به ره و شه قام ده رکه وتن. به ره وه نه و ناگره چوون که کیژ گری دابوو. کیژ لده به دهوری ناگره که دا ده هات و ده چوو. به لاروله نجبه، دم به پیکه نین، روخساری گوله باخیکی سوور و گه ش.

له ناگره که هالان نه و خه لکه. مندال و گه نج ده ستیان کرد به هه لبه ز و دابه ز به دهوری ناگره که دا، ده ستیان کرد به بازبازو کین به سهر ناگره که دا: ناگره گره ی خومانه، ناگره گره ی خومانه...

کیژ لده به دهوری ناگر و به نیو خه لکه که دا ده هات و ده چوو، ده گه ل هه مان گه نج رووبه روو بووه، چاو به چاو، نیگایان لیک هالا، نیگایان لیک گیر بوون. هه مان خویان بوون؟ هه مان کیژ و هه مان گه نج؟ ره نگه هه ره مسوو کور و کیژه کان رووبه روو بوونه وه، چاو به چاو، هه ره مسوو گه نجبه کان!

نه ندای بوونه وه ده ونی گوله باخ، یا دره ختیکی هه نار به هه زاران ره نگ و به میلیونان گوله هه نار وه، گونا و ته ویلی کیژ بوونه گوله باخ و گوله هه نار و هیر و خاشخاشکه سووره؛ پشکووتن، له قاقایان دا. چاو هه کان بوونه نه ستیره گه شه. لیو بوونه سووره گولیکی پشکووتووی بی وینه.

له یه کدییان دهروانی نه ستیره گه شه، له یه کدی ورد بوو بوونه وه نه و روخسارانیه داگیرسابوون! خه لکه که ده ور ده که وتنه وه، نزیک ده بوونه وه، ده بانروانی، روویان وهرده گبیرا. ده رویشتنه وه ماله کان بیان، ده رده که وتنه وه، به دهوری خویاندا ده سوورانه وه نه و خه لکه...

دیسانیش کیژه که ی خومان، کوره گه نجبه که ی خومان، نه وی به رده رگا سه وزه که، چاو هه کان بیان بوونه نه ستیره گه شه و که وتنه ترووسکه ترووسک. نیگایان یه کانگیر بوو نه دووانه، بزهبان هاتی و...

کیژ به لاروله نجبه ده رووی، له سهر په نجبه، گول وه شان و شنه ی عه تریکی بلاوین، کوره وه شوینی که وت. به شوسته و شه قامدا گهرا، له حسار و باخ و گولستان ده رکه وتن. لاقیان نایه کولانه وه. کیژ ده - پازده

میتریک له پیشه وه، گه نج ده - پازده میتریک دوورتر به شوینیدا. دلخوری به ی بوو؟ دلخوری به ی بوو؟ ... به ره و شه قام و مهیدانه کانی شار رویشتن، به ره و شار و شه قام و شوسته و مهیدانه کان...

له جه مسه ری کولان ناوری دابه وه؟ کامیان؟ ره نگه کیژه که! پینم وای گه نجبه که! ره نگه هه رده و کیان! ره نگه هه چیان. راستیبه که ی هه ناوریان دابه وه؟ کولان نه ما، ده رگا و دیواره سه رسه وزه که نه ما، دره ختی سه وز و مال و بینا و باخ و گولستان نه ما، نه ما هه یچ نه ما...

ته نیا شاریک! شاریک؟ جیهانیک جیهان، جیهانیک به رین و مه زن به قهرا دنیا! جیهانیک به شه قام و شوسته و مهیدانیک به بی کوتایی و دوو گه نج، شان به شان، شان به شان؟ یا به مه و دای ده - پازده میتریک به دوی یه کدییدا؟ نازانم؛ بلتی؟ ره نگه!